

Efterafgrøder viste deres værd i et udfordret år

Det er i år som 2023, man kan lære, hvilke praksisser der i virkeligheden er robuste og modstandsdygtige.

Veletablerede og kraftige efterafgrøder er centrale for resultaterne i økologisk planteavl. Efterafgrøderne fylder ud, hvor der ikke er hovedafgrøder, og sørger dermed for grønne marker året rundt. Det bidrager i høj grad til næringsstofhusholdningen på din bedrift og sikrer, at både makro- og mikronæringsstoffer mobiliseres og holdes i overjorden, hvor de er tilgængelige til næste års afgrøde. Grønne marker og levende rødder sørger desuden for, at de levende organismer i jorden trives, hvilket bidrager yderligere til næringsstofforsyningen i sædskiftet og jordens generelle frugtbarhed.

Ringetablering

Grundet den voldsomme forårstørke i 2023 var der stor forskel på, hvor godt de undersåede efterafgrøder blev etableret. På den tungere jord oplevede flere, at efterafgrøderne simpelthen ikke spirede, før der kom vand i juni måned. På sandjorden var billedet mere spredt, men flere steder endte de undersåede efterafgrøder dog med at stå noget tyndt.

Modvirker erosion

I efteråret blev det for alvor tydeligt, hvorfor det måske alligevel er en god strategi at etablere undersåede efterafgrøder, da høsten blev meget sen og våd med ringe mulighed for at etablere efterafgrøder. Senere på efteråret blev det ydermere tydeligt, at en veletableret efterafgrøde med

en bred artsdiversitet og dermed god distribution af rødder i jordprofilen kan forhindre en del erosion og øge vandtransporten i jorden. De enorme mængder vand har i marker med løs/sort jord forårsaget mere vanderosion, end vi har set i mange år. Derimod har der i marker med en veletableret, undersået efterafgrøde været så god rodinfiltration og afdræningsevne, at jorden er blevet liggende på marken i stedet for at ende i dalen, åen eller bugten.

Læren fra 2023

Det kan være svært at uddrage en generel tendens og anbefalinger ud fra så bredt et billede, men vi kan dog uddrage, at en differentieret strategi, hvad angår etableringsmetoder, blandinger og såtidspunkter, kan være en forsikring, som vil give gode efterafgrøder hele vejen rundt i gode år og gode efterafgrøder de fleste steder i et udfordret år som 2023.

Du kan læse mere om resultater fra Landsforsøg med efterafgrøder side 43.

Innovationscenter for Økologisk Landbrug arbejder med efterafgrøder og mellemafgrøder i 2024 i projektet CCRotate, der fortsætter i 2024.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

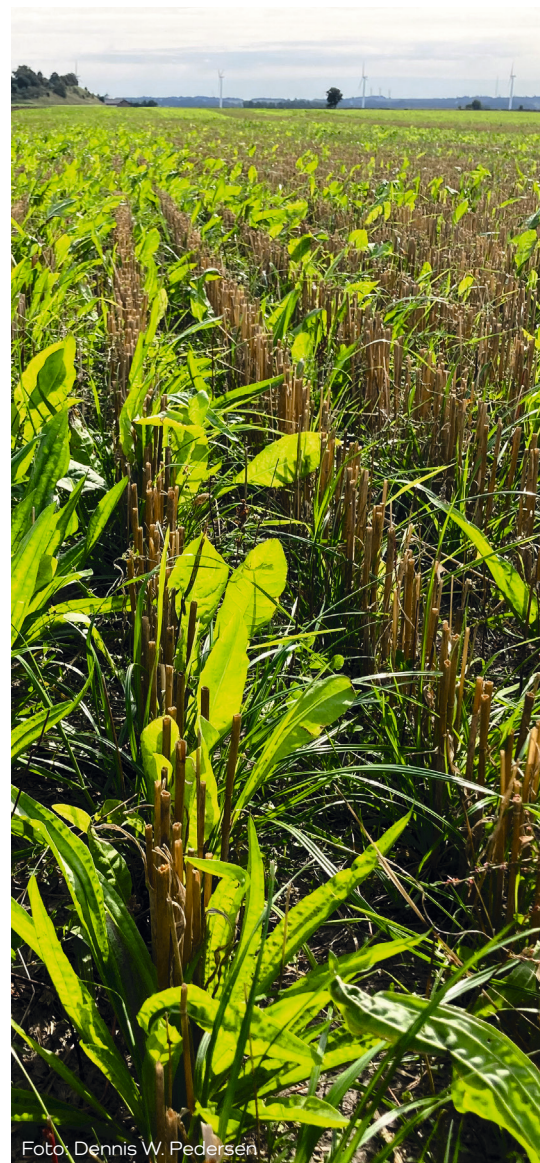

Foto: Dennis W. Pedersen

Anbefaling:

Variation i etableringsmetoder, artsblandinger og såtidspunkter kan være en forsikring, når vejret driller.